

XX. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
4. veljače 2015.

sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

„Otkako znam za sebe
S riječima prijateljujem”
(Dragutin Tadijanović)

1. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kako se naziva spomenik u kojemu se prvi put spominje ime Hrvat?

- a) Bašćanska ploča
- b) Branimirov natpis
- c) Trpimirova darovnica
- d) Valunska ploča

1	
---	--

2. Napiši kako se zove poredak slova u glagoljici.

_____

1	
---	--

3. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koji je od sljedećih spomenika napisan glagoljicom?

- a) Red i zakon sestara dominikanki
- b) Istarski razvod
- c) Povaljska listina
- d) Šibenska molitva

1	
---	--

4. Napiši ime sela u kojemu je pronađena Bašćanska ploča.

_____

1	
---	--

5. Napiši naslov prve hrvatske tiskane knjige.

_____

1	
---	--

5	
---	--

6. Kako se nazivaju knjige tiskane od izuma tiskarskoga stroja do početka 16. st.?

1	
---	--

7. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica otisnute velikim tiskanim slovima ispod crte.

U povijesnim se izvorima _____ prvi put spominje

(NOVI VINODOLSKI)

1288. g. kada su se u njemu sastali predstavnici _____

(VINODOLSKIH OPĆINA)

te sastavili i potpisali _____, prvi

(VINODOLSKI ZAKON)

_____ pisan glagoljicom na starohrvatskome jeziku. U

(PRAVNI KODEKS)

14. i 15. st. u gradu su djelovali _____. Godine 1480. Matija Korvin podijelio je

(PAVLINI)

_____ povelju koja govori o slobodama i pravima, a nakon provale

(NOVLJANIMA)

_____ u Liku 1493. g. _____

(OSMANLIJA)

(KRBAVSKO-MODRUŠKI)

biskup Kristofor premjestio je u _____ sjedište _____

(NOVI)

(KRBAVSKE

5	
---	--

_____.

BISKUPIJE)

6	
---	--

8. Prepiši rečenicu tako da svaku imenicu zamijeniš njezinom umanjenicom.

Nad rijekom se nadvio oblak dok je momak plovio čamcem sanjareći o rumenim obrazima dražesne djevojke.

3	
---	--

9. Odgovor napiši na prazne crte.

Preoblikuj rečenicu tako da sve riječi ikavskoga govora zamijeniš riječima na standardnome jeziku. Riječi trebaju zadržati gramatički oblik.

Uzeo je lipo bilo cviće i njime okitio svitlu glavicu svoje lipotice. Svitlost u njezinim očima zasvitlila je i ozarila svaki dilić prilipoga lica.

3	
---	--

10. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu riječi svakoj izdvojenoj riječi iz sljedećega teksta.

Nosonja nije imao kud, nego izvadi novčanik, odbroji lovu, a onda uhvati Bucu za uho i tako ga odvede pred ostatak društva. Ne treba ni spominjati kako se Bucu dobro proveo.

(prema djelu *Smogovci* Hrvoja Hitreca)

kud – _____

nego – _____

pred – _____

ne – _____

dobro – _____

5	
---	--

11	
----	--

11. Odgovor napiši na praznu crtu.

Preoblikuj rečenicu tako da podcrtane riječi zamijeniš jednim prilogom.

Ovoga sam ljeta naučila plivati.

1	
---	--

12. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen prilog?

- a) Do ušiju mu dopre poluglasan razgovor.
- b) Dado sjedne i zaplače, ali ovaj su put to bile suze olakšanja.
- c) Gotovo je u svakome krevetu ležalo po dvoje djece.
- d) Biba se, s rupčićem na ustima, umirila u udobnom sjedalu.

1	
---	--

13. Odredi padeže svim sklonjivim riječima u sljedećoj rečenici tako da iznad sklonjive riječi navedeš uobičajenu kraticu (N, G, D, A, V, L, I).

Gore, na livadi ispred Rauhove lugarne, Dunja im predloži da pokušaju dozvati izgubljenoga dječaka.

„Bucu!“

Prema njima koračao je neznanac.

5	
---	--

(prema djelu *Smogovci* Hrvoja Hitreca)

14. Dopuni rečenice zbirnim imenicama izvedenima od imenica zadanih u zagradi ispod crte.

Potjerali su _____ i zapalili _____.

(janje)

(prut)

2	
---	--

9	
---	--

15. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Izdvoji pokaznu, povratno-posvojnu i odnosnu zamjenicu iz sljedećega teksta.

Nosonja se spremao na svojih pet minuta. Ovaj se inače simpatičan čovjek pretvorio u paranoika koji je izbezumljeno lutao stanom. Kakvo mu se čudo dogodilo?

(prema djelu *Smogovci* Hrvoja Hitreca)

pokazna: _____

povratno-posvojna: _____

odnosna: _____

3	
---	--

16. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj rečenice tako da podcrtani oblik zamjenice zamijeniš nenaglašenim oblikom te zamjenice.

a) Bojao se njih. _____

b) Njega gledaj! _____

c) Nije se čulo za njega. _____

3	
---	--

17. Napiši sljedeću rečenicu tako da pozitivne pridjeve preoblikuješ u superlative.

Spustila se crna noć i ostavila daleko za sobom svijetao dan.

_____

_____

2	
---	--

18. Napiši sljedeće brojeve brojevnim riječima.

67 _____

1 000 000. _____

2	
---	--

10	
----	--

19. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojemu su primjeru imena naselja i nadnevak točno napisani?

- a) U Zagrebu, 17. ožujka 2008.
- b) U Zagrebu 17. ožujka 2008.
- c) Zagreb, 17. ožujak 2008.
- d) Zagreb 17. ožujak 2008.

1	
---	--

20. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je rečenici uporabljen glagol stanja?

- a) Bez odlaganja zagazim u rijeku do koljena.
- b) Snažna me matica povukla za sobom.
- c) Ne osjećam više tlo pod nogama.
- d) Munje su bezglasno bljeskale u daljini.

1	
---	--

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

21. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi glagolski vid glagolima izdvojenim iz sljedeće rečenice.

Nešto u meni prijeti da će prsnuti dok istrčavam na pašnjak.

glagolski vid

prijeti _____

prsnuti _____

istrčavam _____

3	
---	--

5	
---	--

22. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je rečenici uporabljen uzajamno povratni glagol?

- a) Progurao sam se između nekoliko konja.
- b) Samo su se začuđeno pogledali.
- c) Morali smo čekati dok se oni napiju.
- d) Nitko nije pokazivao namjeru da mi se suprotstavi.

1	
---	--

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

23. Napiši na prazne crte pravilan oblik perfekta glagola zadanog ispod crte.

Ždrijebac _____ preko ograde i _____ na drugu stranu
(zaletjeti se) (prodrijeti)
pašnjaka.

2	
---	--

24. Preoblikuj rečenicu tako da glagoli izriču budućnost.

Nije mogao preskočiti ogradu dok mu se nije pridružila Zvijezda.

_____

1	
---	--

25. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Preoblikuj rečenicu tako da glagole u perfektu zamijeniš aoristom ili imperfektom.

- a) U našem je životu nastupila velika promjena.

_____

- b) Ponavljali smo unedogled taj korak.

_____

2	
---	--

6	
---	--

26. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Izdvoji kondicional i imperativ iz sljedećih rečenica.

Te je večeri slavlje bilo na vrhuncu. Nisam znao kako bih zahvalio Gospodaru za sve! Mazi nas obilno slatkim kockama šećera. Neka njegova radost bude naša najslađa večera.

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

a) kondicional: _____

b) imperativ: _____

2	
---	--

27. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi predikate sljedećih rečenica.

a) U takvim bih okolnostima i ja morao biti snažniji. _____

b) Želi te se riješiti bez borbe. _____

2	
---	--

28. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od sljedećih rečenica neoglagoljena?

a) Kakva ograda?

b) Nije potrebna.

c) Sve se doznalo!

d) Ipak je mirno.

1	
---	--

5	
---	--

29. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu imeničkih dopuna u sljedećoj rečenici.

Jedino pouzdano okrilje ljubavi bila je Sivka, kobila iz stada.

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

a) pridjevni atributi: _____

b) imenički atributi: _____

c) apozicija: _____

5	
---	--

30. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu objekta objektima iz sljedeće rečenice.

Otrov sumnje uvukao mi se pod kožu i moje su srce stezali zmijski zagrljaji dok sam mislio na nju i suparnika.

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

a) izravni objekt: _____

b) neizravni objekti: _____

4	
---	--

31. Napiši odgovarajuće pitanje za priložnu oznaku iznad podcrtanih riječi.

_____

Napokon je puteljkom u debelu strahu otprašila prema staji.

4	
---	--

13	
----	--

32. Poveži zadane jednostavne rečenice u vezničku nezavisnosloženu rečenicu.

Čas su bili ozbiljni. Čas su pravili budalaštine.

1	
---	--

33. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od sljedećih rečenica složena rečenica?

- a) Sve, Zvijezdu, Cezu, svoj ugled, cijeloga sebe, sve bitke svoga života unio sam u kraj ove utrke.
- b) Tlo je bilo mekano kao da me milovalo.
- c) Na ovaj me događaj uskoro podsjećao još samo trag vatrom utisnut na mojoj koži.
- d) Zakon je, dakle, ipak postojao.

1	
---	--

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

34. Odgovore napiši na pripadajuće mjesto u tablici.

Odredi vrstu nezavisnosloženim rečenicama.

a) Svi su se ti prizori pohlepe i proždrljivosti i dalje odvijali pred mojim očima, zato su ulazili u moj um i tijelo.	
b) Naumio sam sâm ukrotiti svoju divlju prirodu, samo nisam znao kako.	
c) Jesam li pogriješio ili sam dobro postupio?	
d) Kretao sam se kao u bunilu, nisam bio svjestan ni vlastitih koraka.	

4	
---	--

(prema djelu *Divlji konj* Božidara Prosenjaka)

6	
---	--

35. Zašto je u rečenicama uporabljen zarez? (Napiši neke od ponuđenih odgovora: vokativ, usklik, rečenični niz, suprotna rečenica, zaključna rečenica, apozicijski skup u poslijeimeničnome položaju.)

a) Djeca su sjedila, ležala, čučala oko vatre.

---

b) Dođite, mali smogovci, ovdje ima medvjeda!

---

c) Dunja se bojala Žandara, svojega strogog oca.

---

d) Hoću reći da su mali, ali su i veliki.

4	
---	--

(prema djelu *Smogovci* Hrvoja Hitreca)

4	
---	--